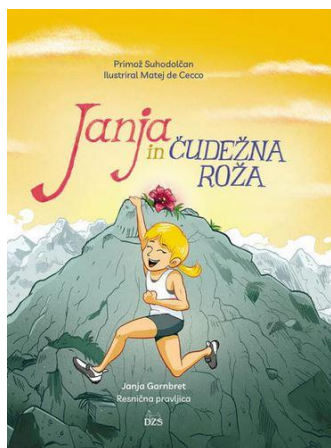

#športajmoinberimo: kaj brati, da diši po športu?

1. Leposlovje za otroke

Primož Suhodolčan: Janja in čudežna roža: Janja Garnbret: resnična pravljica, DZS, 2024

Ilustriral: Matej de Cecco

Kdor vsaj malo spremlja slovenske športnike in športnice, bo ob naslovu zagotovo na prvo žogo uganil, za katero Janjo gre. Prav imate vsi, ki menite, da gre za tisto Janjo, ki je na zadnjih olimpijskih igrah priplezala že drugo zlato olimpijsko medaljo. In avtor je tisti Primož Suhodolčan, ki je napisal resnične pravljice o legendarnih slovenskih športnikih: košarkarju, hokejistu, smučarki, kolesarju.

Pravljica z naslovom *Janja in čudežna roža* pripoveduje o tem, kako je Janja med plesanjem in plezanjem izbrala plezanje. Prek ugotovitve, da vrata niso le za to, da gremo skozi noter ali ven, ampak na čisto poseben način lahko tudi navzgor, je plezanje postalo njena strast in od takrat je plezala po vsem in povsod, kjer se je le ponudila priložnost. Pravljica pravi: *Še preden je sonce zašlo, je Janja spoznala, da se od višine ne zvrtil, temveč se od tam daleč vidi.*

Pisatelj v zgodbo spretno vplete trenerja v vlogi starega, a izkušenega in modrega Kozla, nekoč odličnega plezalca. Kozel Janjo premišljeno vodi pri njenih plezalnih pripravah, jo pomirja, kadar je treba, jo spodbuja na zahtevni poti proti vrhu ter ji predaja svoje znanje in izkušnje. Kajti za dosego tako zahtevnega cilja *je potrebno imeti hladno glavo in vroče srce*. Zgodba se, kot prava pravljica, vmes tudi dramatično zaplete, a ko Janji uspe z voljo in zbranostjo premagati strah in tudi najzahtevnejši oprimek v skalni steni, doseči vrh, se tam dotakne čudežne rože, ki ji podari neverjetno moč.

Kako Janja uporabi to neverjetno moč, pravljica sicer ne razkrije, lahko pa to spremljamo pri njenih nadaljnjih športnih dosežkih in presežkih.

V zgodbo je vtkanih za celo goro modrosti, ki spodbujajo k premisleku in pogovoru ob branju.

- *Za dober začetek pozabi na vrh. Premikaj se oprijem za oprijemom.*
- *Vsaka tvoja roka in vsaka tvoja noga naj veljata za dve. Poleg tega moraš vedeti, kako jih uporabiti. Vse te roke in noge namreč ne delajo brez glave.*
- *Samo tisti, ki gredo predaleč, vedo, kako daleč je mogoče priti.*
- *Boš zdaj ti moja učiteljica?, pogleda kozel Janjo. Hja, zakaj pa ne! Saj sem star kozel, ampak še vedno se želim naučiti kaj novega.*

Tako kot jaz, je dodala Janja. Ta gora je zdaj najina. (zapisala Nives Markun Puhan)

(Vir slike: COBISS.SI: <https://d.cobiss.net/repository/si/files/190733827/135977/Janja.jpg/terms>)

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/190733827>.

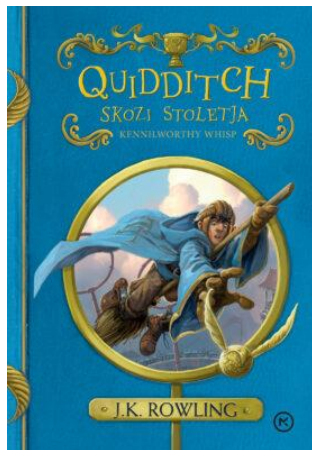
Izposoja kot zvočna knjiga: [ne](#); izposoja kot e-knjiga: [ne](#); nakup možen tudi v zvočni obliki: [ne](#)

Knjigo lahko kupite na spletni strani založbe DZS: <https://www.dzs.si/products/janja-in-cudezna-roza-9789610211372>.

Prispevek o knjigi na portalu Dobreknjige.si: <https://www.dobreknjige.si/knjige/janja-in-cudezna-roza-janja-garnbret/>

2. Leposlovje za mladostnike

J. K. Rowling: *Quidditch skozi stoletja*, Mladinska knjiga, 2024

Dragi športniki in tudi pustolovci!

Quidditch je športna panoga čarodejev, ki je mi – »bunkeljni«* –, kot nam pravijo čarodeji, ne poznamo in je tudi ne moremo – oziroma bolje – ne smemo preizkusiti (če želimo ostati celi in še odkrivati svoj čudoviti »bunkeljski« svet).

Quidditch skozi stoletja je zadnja uspešnica pisateljice J. K. Rowling, ki je ustvarila lik čarovniškega genija Harryja Potterja in magični čarovniški svet, ki ga »bunkeljski« bralci odkrivamo z branjem njenih mojstevin. Gre za izmišljeno športno panogo čarovniškega sveta Rowlingove, kjer tekmovalci uporabljajo dirkalne čarovniške metle, na katerih se srdito poganjajo za zlatim zvizem in žogami. Tekmovalci na dirkalnih metlah tekmujejo za svojo ekipo v posebni areni. Imamo branilca, tolkača, zasledovalce in iskalca, ki je za igro zelo pomemben člen, saj z ujetjem zlatega zviza – izredno hitre in uročene leteče »kuglice«, velike kot oreh –, lahko tudi odloči tekmo.

Če ste ljubitelji sage o Harryju Potterju in vas zanimajo skrivnosti skritega čarovniškega sveta, vzemite v branje vodnik o Quidditchu, ki je baje zelo popularna knjižica tudi na Bradavičarki, saj vsebuje vse, kar morate vedeti o tem nenavadnem in fascinantnem športu, ki je očaral ves čarovniški svet. Ravnatelj Bradavičarke, Albus Dumbledore, je v predgovoru knjige opozoril na naslednje: *Bunkeljne prosim, da doma ne poskušajo igrati quidditcha; seveda gre povsem za izmišljen šport, ki ga v resnici nihče ne igra.*

Jaz pa pravim, da ga z branjem knjige in domišljijo lahko igramo vsi. Z branjem in domišljijo namreč lahko odkrivamo nove svetove in zaidemo tja, kamor običajno ne moremo – v skrite, neznane in nenavadne kotičke, kjer lahko čaramo, letimo na dirkalni metli in lovimo zlate zvize.

J. K. Rowling je del izkupička s prodajo avtorskih pravic za knjigo *Quidditch skozi stoletja* namenila organizaciji Comic Relief za boj proti revščini in krivicam po svetu ter organizaciji Lumos, ki jo je ustanovila sama, za pomoč in uveljavljanje pravic otrok v svetu, predvsem pravice do varnega in ljubečega doma in družine, ki mu bo dala zalet.

Knjigo popestrijo tudi zanimive in zabavne ilustracije. (zapisala Tina Podgornik)

* *Bunkeljni* – ljudje, ki ne znajo čarati.

(Vir slike: Emka.si: <https://emka.si/products/quidditch-skozi-stoletja>)

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/si/bib/210596099>.

Izposoja kot zvočna knjiga: [ne](#); izposoja kot e-knjiga: [ne](#); nakup možen tudi v zvočni obliki: [ne](#)

Knjigo lahko kupite na spletni strani Emka.si: <https://emka.si/products/quidditch-skozi-stoletja>.

Pripravek o knjigi na portalu Dobreknjige.si: <https://www.dobreknjige.si/knjige/quidditch-skozi-stoletja/>

3. Poučno gradivo za otroke in mladino

Lizzie Cox: *S knjigo do brezskrbnosti: kako preživeti odrasčanje?*, Hiša knjig, HKZ, 2022

Odrasčanje je lahko zelo zahteven proces. Priročnik z naslovom *S knjigo do brezskrbnosti: kako preživeti odrasčanje?* avtorice Lizzie Cox je dobrodošel kašipot, ki mladostnika v procesu odrasčanja usmerja v ciklonu čustev, občutij in vprašanj, ki ga to obdobje prinaša. Spremembe niso le na čustvenem področju, temveč tudi na fizičnem. Telo se spreminja, hormoni »napadajo« z vseh strani in svoje muhaste zahteve najstnikom kot za šalo pristavljajo v že tako težko razumljivem procesu sprememb, ki iz mladostnika vrejo tako kot juha na »šporgetu«.

Knjiga je razdeljena na več vsebinskih sklopov: dotakne se šole in izobraževanja, duševnega zdravja, strahov, stresa, tesnobe in depresije, prijateljev, pritiska vrtnikov, nasilja, uporabe družbenih omrežij, duševnega zdravja, uživanja drog in drugih opiatov, videza, samopodobe, zdravja za dobro počutje, mode, ljubezni, spolnosti, zaščite ... Skratka vseh pomembnih vprašanj, ki se mladostniku pojavljajo med odrasčanjem in puberteto.

#športajmoinberimo

nacionalni medresorski program za spodbujanje
branja med mladimi športniki
#verjemivproces #beremoskupaj #beremozrazlogom

Priročnik nudi veliko podporo in je poln dobrih in koristnih nasvetov v fazi odraščanja, ko mladostnik še ne ve prav točno, kaj se z njim dogaja; ali je še otrok, ali morda že odrasel, ali še oboje – in da je pravzaprav na razpotju, kjer se srečata oba svetova – tam, kjer se eden počasi zaključuje in drugi začenja.

Nedvomno je prvi korak k sprejemanju sprememb ta, da se z vsemi temi občutki sprijaznimo in se jim posvetimo. Knjiga bo pri tem nedvomno pomagala, saj je polna dobrih nasvetov, predispozicij za razmišljanje o težavah in rešitvah, vsebuje pa tudi zgodbe posameznih likov, s pomočjo katerih lahko izluščimo pomembna sporočila tudi za naprej. (zapisala Tina Podgornik)

(Vir slike: spletna stran Emka.si: <https://emka.si/products/s-knjigo-do-brezskrbnosti-1>)

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/92857859>.

Izposoja kot zvočna knjiga: [ne](#); izposoja kot e-knjiga: [ne](#); nakup možen tudi v zvočni obliki: [ne](#)

Knjigo lahko kupite na spletni strani Emka.si: <https://emka.si/products/s-knjigo-do-brezskrbnosti-1>.

Pripravili: Tina Podgornik v sodelovanju s Polono Palčič, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, ter Nives Markun Puhan, Zavod RS za šolstvo

#športajmoinberimo je program, ki ga vodi Goriška knjižnica Franceta Bevka v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije – združenjem športnih zvez, Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje, Zavodom RS za šolstvo, Javno agencijo za knjigo RS, Mestno knjižnico Ljubljana, Pionirsko – centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Združenjem splošnih knjižnic, revijo BUKLA ter projektoma Kulturni bazar in Nacionalni mesec skupnega branja. Fotografije naslovnice knjig so povzete s spletnih strani založb.